

נידה לג

משה שווערד

1. רמב"ם יד החזקה - הלכות מטמאי משכב ומושב פרק ג

(ב) אין משכב בועל נדה ומרכבו כמשכב נדה ומרכבה שהמשכב או המרכב שדרסה עליו נדה אב מאבות הטומאה ומשכב בועל נדה ומרכבו ולד טומאה ככלים שנוגע בהן שאינן מטמאין אדם ולא כלים אלא אוכלין ומשקין בלבד ולמה נגרעה טומאת משכבו מטומאת משכבה מפני שנאמר בבעל נדה ותהי נדה עליו וטמא שבעת ימים ונאמר בו כל המשכב אשר ישכב עליו יטמא מאחר שנאמר ותהי נדתה עליו איני יודע שהוא מטמא משכב ולמה נאמר מפי השמועה למדו שהכתוב נתקן מטומאה חמורה מלטמא אדם וכלים ותלאו בטומאה קלה שיהיה משכבו ולד ולא יטמא אדם וכלים אלא אוכלין ומשקין בלבד כשאר ולדות הטומאות:

2. רמב"ם יד החזקה - הלכות מטמאי משכב ומושב פרק ו

(ג) כל הכלים שינשא למעלה מן הזב הם הנקראין מדף והם כולם ככלים שהוא נוגע בהם שהם ראשון לטומאה ואינן מטמאין לא אדם ולא כלים אבל מטמאין אוכלין ומשקין כשאר ולדות הטומאה וטומאת מדף מדבריהם.

- [השגת הראב"ד - וטומאת מדף מדבריהם א"א יש טומאת מדף מדבריהם אבל זו אע"פ שהיא קרויה מדף אינה מדבריהם שהרי אמרה תורה והנוגע בכל אשר יהיה תחתיו יטמא עד הערב ודרשין ליה במסכת נדה כל אשר יהיה תחתיו הזב ואמרה תורה יטמא עד הערב אלמא כלי שטף נמי מטמא במגע]:

3. כסף משנה הלכות מטמאי משכב ומושב פרק ו

ומ"ש וטומאת מדף מדבריהם. הוא ממה שאמרו בריש נדה (דף ד' ע"ב) בטומאה דרבנן דיקא נמי דקתני מדף כד"א קול עלה נדף ואע"ג דבפרק בנות כותים (דף ל"ב ל"ג) יליף לה מקרא משמע לרבינו שהוא אסמכתא דהא בת"כ דריש האי תחתיו תחתיו ממש ולא לעליונו כדדריש בפרק בנות כותים ובוה נתיישב מ"ש עליו הראב"ד א"א יש טומאת מדף מדבריהם אבל זו אע"פ שהיא קרויה מדף אינה מדבריהם שהרי אמרה תורה והנוגע בכל אשר יהיה תחתיו יטמא עד הערב ודרשין לה במסכת נדה כל אשר יהיה תחתיו הזב ואמרה תורה יטמא עד הערב אלמא כלי שטף נמי מטמא במגע עכ"ל. ומה שסיים אלמא כלי שטף נמי מטמא במגע היינו לומר שכיון שעליונו של זב מטמא מן התורה לדעת הראב"ד הרי הוא ראשון ומטמא כלי שטף במגע אבל לדעת רבינו שאינו טמא אלא מדרבנן אינו מטמא כלים כלל:

4. ספר חתם סופר על מסכת נדה דף לב/ב

תחתונו של בועל נדה כעליונו של זב. ברמב"ם משמע להדיא דתחתונו של בועל נדה הוא דאורייתא אמנם גבי עליונו של זב ס"ל שהוא רק דרבנן בעלמא מדאמרין לעיל ד' ע"ב דמדף הוא דרבנן וכ"מ דס"ל דבשמעתין דמייתי קרא הוא רק אסמכתא בעלמא. וצ"ע א"כ איך תלה תניא בדלא תניא דתחתונו של בועל נדה כעליונו של זב ותחתונו של בועל נדה דאורייתא הוא ועליונו של זב דרבנן בעלמא הוא ע"כ נ"ל דס"ל לרמב"ם דודאי משנתנו ס"ל דגם עליונו של זב דאורייתא מוהנשא נישא כתיב אמנם שמעתין דלעיל ד' ע"ב הנ"ל ס"ל כהמסורת שכ' תוספות דוהנושא מלא כתיב דקיי"ל כמ"ש בכל ס"ת שלנו ואין לנו שום דרש על עליונו של זב והוא רק מדבריהם. ובוה ניהא מ"ש בספר שב יעקב דאע"ג דאין אנו מחזירים ס"ת משום חסירות ויתירות כיון שאין אנו בקיאים בהו מ"מ חסירות ויתירות שנדרשו בהש"ס מחזירים ס"ת. והקשה בסדרי טהרה א"כ כל ס"ת שלנו פסולות שכ' הנושא מלא עפ"י המסורת והש"ס דרש מחסר עליונו של זב. ולפי הנ"ל א"ש שאני הכא דבש"ס גופיה איכא פלוגתא וסתמא תלמודא דלעיל ד' ע"ב ס"ל כמסורה הנ"ל, ועי' מ"ש עוד לפנינו ישוה והכרח להנ"ל:

5. תוספות מסכת זבחים דף קב עמוד ב

פריך רב אחאי - בכל מקום לשונו משונה כדאשכחן בריש כתובות (דף ב:) פשיט רב אחאי ומתוך כך היה אומר רבינו שמואל דהוא רב אחאי שעשה השאלות שהיה מרבנן סבוראי דבתר רבינא ורב אשי דהוסיף הוראה וכתבו אחרי כן דבריו בסוף הש"ס ומיהו בההיא דכתובות אשכח רב אשי דמירי בתריה.

6. ספר חכמת בצלאל

פריך ר' אחאי אימר ניתקו הכתוב כו'. עיי' בספר באר יעקב בכללים שלו דף קמ"ג ע"ה. הקשה מזה על בעל הליכות עולם שכתב דהיכא דאיתא בתלמוד פריך ר' אחאי. או מגוף בל ר' אבהו דדמייהו. שאין זה מדברי אמוראים שבגמרא. כי אם מרבנן סבוראי. כמו ר' אחאי נאמן בעל השאלות. שהיו אחרי הנגרא. והעמוד דבריהם תוך הנגרא. שהיו כן נאמר פריך ר' אחאי. והמתיר הוא ר' אסי שהיה מהאמוראים הקדמונים קודמים לרבנן סבוראי תרבת מאד. ועיי' עוד קושיות רבות כאלה מכמה סוגיות. ונעלם ממנו חזק לא ראה וירע שדבר זה נאמר כבר משמיה דהרשב"ם ויל' בכתובות דף ב' ע"ב בתוס' דיה פשיט רב אחאי כו'. והתוס' שם הקשו על הרשב"ם מהטוהר דכתובות שם ממש כקושיית בעל באר יעקב הנ"ל. ועכ"ז לא נדחו דברי הרשב"ם כי ייל שאותה תקושיא שהקשה ר' אחאי כבר תוקשה בבית המדרש בימי אמוראים הראשונים. וחזי מאמוראים הראשונים השיב עליה. ולכן מיתני לה תלמודא לתירוצו בשמו. וכמיש התוס' בתלמוד דף ב' ע"ב בד"ה אנו שחיטתו כשרה קא קשיא לי. דמשמע שרב אשי הקשה אותה תקושיא.

7. ספר שערים מצ' בהל'

יום שפוסקת בו סופרתו למנין שבעה וכו'.
כחב בספר היראים (סי' קצב) דיום
שפוסקת בו אינו סופרתו למנין ז' כו', ואע"ג
דאקשי רמי בר חמא עלה ואנן נמי ניספריה
דקי"ל מקצת היום ככולו, ולא ידעי לתרוצי
פירכיה, אברייתא סמכינן כי הברייתא לא
נחבטלה מכח הפירכא כו' עיי"ש. ועי' בתוס'
(ר"ה דאיהו) ובתוס' הרא"ש (ע"ב ד"ה שבקיה).
וכן נפסק בשו"ע (יו"ד רס"ו קצו), ועיי"ש בב"י
ובאר הגולה. ועי' מה שכתבנו לקמן (ט. ד"ה

8. ספר חתם סופר על מסכת נדה דף לג/א

ותספרנו ואנן נמי ניספריה. לכאורה יש לעיין דהא כתיב בתורה ימים רבים בלא עת נתתה ודרשינן ימים שנים רבים שלשה שנעשה זבה גדולה ע"י ג' ימים ומשמע שצריכה שתהיה שופעת ג' ימים שלמים אלא דמקצת היום ככולו ואם ראתה רק ראייה אחת ביום הו"ל כאלו ראתה כל היום וא"כ יום השלישי שפוסקת בו והחזקנוה כאלו ראתה כל היום ואמרינן מקצת יום טמא ככולו איך נאמר בסופו מקצת יום נקי ככולו וכי נעשה מיום א' כולו טמא וכולו טהור ואם כן בזבה א"א לומר כן. וגם בזכר דתליא בראיות נמי יגילף מזבה אף ע"ג דאיכא למיפריך מה לזבה שכן מטמאה באונס מ"מ כיון דפשטיה קרא דזב נמי משמע דלא נימא מקצת היום ככולו כקו' רבא א"כ ש"ז דסותר היכי משכחת ליה אלא דאפשר למדחוק בראתה סמוך לשקיעת החמה מ"מ השתא דגלי בזבה דלא נימא מקצת היום ככולו מטעם הנ"ל ובזב נמי פשטיה דקרא הכי משמע הוי גילוי מילתא בעלמא למילף מזבה ולא פרכינן וכמ"ש תוס' לעיל ד"ה למעוטי אשה מלובן. וי"ל למסקנא אה"נ ומשו"ה לא קיי"ל ככותאי אלא הא לר' יוסי נמי צריכינן טעם לבנות כותים כי היכי דלא להו כחוכא וטלולא וכמ"ש תוס' לעיל ד"ה ר"מ ואף ע"ג דהך ברייתא דקיימינן עלה ר"מ קאמר לה מ"מ האי טעמא אזל נמי לר' יוסי ור' יוסי הא ס"ל גבי שומרת יום דמקצתו ככולו לענין טומאה ומקצתו האחרון ככולו לענין שמירה ולדידה שפיר קשה, וק"ל:

9. שו"ת ב"ח (ישנות) סימן קמה

על דבר הנער שנולד בר"ה טבת ואירע בר מצוה שלו בר"ה טבת שהוא יום הראשון דיום ר"ה טבת אם מותר להתפלל ערבית לבילי טבת /נראה שהמשך צריך להיות כך בשבת שהוא יום ראשון דר"ה טבת אם מותר להתפלל ערבית לבילי שבת/. נראה בעיני דאע"פ דאנו נוהגין דלתפילה אינו מצטרף כי אם גדול ממש כמו שהאריך הר"י קארו ז"ל בסי' נ"ה בא"ח והיינו שהוא בן י"ג שנה ויום אחד כמו שכתוב בש"ע שלו מ"מ אינו רוצה לומר יום א' ממש אלא ר"ל דבעינן י"ג שנה שלימות ומיד שהחשיך נחשב גדול ומצטרף דאין לומר דבעינן יום אחד כדי שיהא לו י"ג שנה מעל"ע עד שעה שנולד דא"כ כי קאמר תלמוד כי פליגי יוצא דופן אהא דת"ר בת ג' שנים מקודשת בביאה דברי ר"מ וח"א בת ג' שנים ויום א'. מאי בינייהו אמרי דבי ר' ינאי ערב ר"ה איכא בינייהו ור' יוחנן אמר שלשים יום בשנה חשוב שנה א"כ א"ב/כ/ ואמאי לא קאמרי דאיכא בניהו דלר"מ במקצת היו' סגי ולרבנן בעינן מעת לעת עד שעה שנולדה. אלא בע"כ דקי"ל ליה לתלמוד דלא בעינן מעל"ע אפילו לרבנן וכדכתבו התוספות לשם וטעמא נ"ל דהא אנן לא בעינן אלא דלהוי ג' שנים שלימות וממילא במקצת יום א' סגי ואפי' במקצת לילה סגי ואפי' לדעת התוס' שסוברים באבילות דז' ושלישים דלא אמרה בהו מקצת יום ככולו אלא ביום ממש ולא במקצת לילה. התם שאני דבעי ספירה ז' ימים ושלישים יום הלכך לא אמרה בהו מקצת לילה ככל היום משא"כ הכא דלא בעינן יום אחד אלא כדי שיהיה לנו י"ג שלימות ולאפוקי חסרון שעות הלכך מיד במקצת לילה נתמלא שנותיו והוה גדול וזה דבר פשוט לפע"ד ...

10. חדושי הרשב"א על מסכת נדה דף לג/א

ופולטת שכבת זרע. פרש"י ז"ל כגון שמשוה בזוב, שאלו שמשוה קודם לכן ואח"כ ראתה ג' ימים ונעשית זבה גדולה ואחר ג' פלטה ש"ז, אפי' לכשתמצא לומר שהיא כרואה אינה סותרת, לפי שאין שכבת זרע מטמא לאחר ג' ימים מפני שהוא מסריח ואינו [ראוי] להזריע כדאיתא לקמן. אבל הר"א אב"ד ז"ל פי' שמשוה ביום שביעי לטהרתה אחר שטבלה. ובתוס' העמידוהו אליבא דחכמים דאמרינן בשבת פ' ר' עקיבא (פו, ב) דשש עונות שלימות בעינן, וזמנין משכחת לה דפלטה לד' עונות וחצי או לה' עונות:

11. עה"ש העתיד

הלכות שאר אבות הטומאות סימן קמה

דטומאה חמורה כל כך עד ששורפין עליה תרומה אף שיש איסור בשריפת תרומה טהורה, ומ"מ גשרפת מפני הטומאה ק"ו לקדשים שבהם יש יותר חומר הטומאה מבתרומה, ואח"כ אומר להיפך דתולין ולא שורפין מפני שאין הטומאה ברורה ויש חשש איסור לשרוף תרומה טהורה ק"ו לקדשים שאין שורפין שבהם יש יותר איסור שריפה.

ט. דע שיש לי שאלה בכל הגני שאמרו חכמים לשרוף עליהן תרומה וקדשים אע"פ שמדאורייתא הן טהורין, והא אסור מן התורה לאבד תרומה כדכתיב את משמרת תרומותי וכו' קדשים. ואיך צונו חכמים לשרפן כיון שמן התורה טהורים, והרי אין כח לחכמים לעקור אלא בשב ואל תעשה ולא בקום ועשה כדאיתא ביבמות [צ]. [התשובה לזה דוחיא יש כח ביד חכמים לאסורם באכילה דזהו שב וא"ת וממילא דמסיתים דעת מהן ונפסלים מן התורה ואו מותר לשרפן, וכה"ג כתבו התוס' ביבמות שם לענין סדין בציצית. ועוד דאמרינן שם דלמיגדר מילתא מותר אפילו בקום ועשה, והכא הא ודאי דזהו למיגדר טהרת תרומה וקדשים, ועוד דלאו גמור לא מצינו בזה.

י. אמנם זה נ"ל בפשיטות דבכל מקום שצונו רבנן לשרפן מ"מ אסור לחוסף טומאה על טומאתו אף שהולכין לאיבוד. ואע"ג דבמשנה דרי חנינא סגן הכהנים בפסחים [י"ד]. מתיירם לחוסף טומאה על טומאה כשעומדים לשריפתה, וזה כשהיתה עליה מקדום טומאה דאורייתא, כגון לעשות משלישי שני או ראשון כמבואר שם, אבל לא כשמקדום היתה רק טומאה דרבנן עליה, נראה ודאי שאין לחוסף עליה טומאה דאורייתא.

12. שו"ת רדב"ז חלק ב סימן תשצו

...ומה שהשמיט הרב ז"ל בנות כותיים ובנות הצדוקים דהאידינא קים ליה בדרכה מיניה דאינו טובלות במי מקוה כלל אלא זורקות עליהם מים וסומכים על פסוק וזרקתי עליכם מים טהורים וגו' ומפני שמקצת הרבניות היו נוהגות במנהג הרע הזה הוצרך הרמב"ם ז"ל לעשות תקנה ולהחרים שלא להגבות לשום אשה כתובה עד שתשבע שטבלה במי מקוה הכשר לטבילה...

13. חדושי הרשב"א על מסכת נדה דף לג/ב

וקדם אצל אשתו. ק"ל היאך האמינה [הא אמרינן] (בכורות לה, א) החשוד בדבר לא דנו ולא מעידו. ועוד למה לי אצל אשתו, לישאליה לדידיה:

14. ריטב"א על מסכת נדה דף לג/ב

קדם אצל אשתו. איכא מרבתי דקש"ל ליה האיך האמינה לדידה דהא החשוד בדבר לא דנו ולא מעידו ועוד ולשייליה לדידיה ונראה דאם איתא להאי קושיא חדא מנייהו מתרצא להברתה דאיהו גופי' שראה שהריקן פניו היה מתכוין לעדות ואינו מעידו אבל לאשתו שאל ומסית לפי תומנו שאין כאן עדות חשוד ומיהו נראה דקושי' קמייטא לא דקו בה שפיר חדא דהלכתא כרשב"א דאמר דנו ומעידו בדבר שאין לו בו הנאה וכדאיתא בבכורות ועוד שלא אמר אינו מעידו אלא בחשוד לעשות במזיד אבל כסבור לעשות התר כגון אלו הצדוקים כדברירנא בפ"ק דיבמות הילכך לצדוקי עצמו שהכיר שחרה לו לא סמך עליו שמא יעיד שקר מחמת יראה לפי שבאה לו הטומאה על ידו שהרי מתייראין היו מן הפרושים אבל באשתו ליכא למיחש ואפי' בשואל ממנה בתורת עדות כיון שלא ידעה בענין בעלה ולפי' קדם אצל אשתו קודם שילך בעלה ויספר לה הענין כנ"ל:

15. מהרש"א על נדה דף לג/ב

גמ' והוריקו פניו של כ"ג וקדם אצל אשתו כו'. נקט האי לישנא דהוריקו ע"ש הך חששא דהשלימו לדם ורוק ופרש"י אצל אשתו של צדוקי לשאלה כו' ע"ש ולשון אע"פ שנשי צדוקים הן מתייראות מן כו' לא משמע כן אלא אשתו אאשת כ"ג קאי והיתה אשת כ"ג בקיאה בהם כמו ר"י וק"ל:

16. ספר בניהו בן יהוידע על נדה דף לג/ב

ש"מ ירא שמים הוא אזל לגביה. י"ל מדבריו אלו משמע דמשום דידע שהוא ירא שמים אזל לגביה, וקשא והלא מעיקרא אמר אי איכא צורבא מרבנן הכא איזיל אקביל אפיה דמשמע לא דקדק על יראת שמים כי אם על תורה בלבד. ונ"ל בס"ד בתחלה אמר לאקבולי אפיה בבית המדרש ולהכי לא דקדק שיהיה מופלג ביראת שמים כי כיון שהולך אצלו לבית המדרש אין בזה זלזול כבוד לרב פפא שהוא מופלג ומפורסם בחכמת התורה, אך כיון ששמע דאמרה לו ההיא סבתא יהא רעווא דתהוי כוותיה אמר שמע מינה שהוא מופלג ביראת שמים ועל כן איזיל לגביה לביתו ולא לבית המדרש דעביד ליה יקר טפי בהכי כיון שהלך לביתו, ולכן גם הוא עשה לו כבוד ביותר דהכין לו סעודה ושחט לו שור לכבודו. אי נמי בתחלה אמר אי איכא צורבא מרבנן שהוא שלם וחכם בגרסא ובעיון אז איזיל לאקבולי אפיה, והך סבתא אמרה ליה איכא הכא צורבא מרבנן ורב שמואל שמיה, פירוש מה שקורין אותו רב שמואל הוא בעל השם מקטנותו, כמו שאמר בגמרא א"ל מה שמך א"ל רב הונא, וא"ל איך אתה קורא שמך רב הונא, א"ל בעל השם אני, כך קורין לי מקטנותי, וכן הענין כאן, א"ל רב שמואל שמיה מקטנותו, כי עדיין לא נשלם בחכמת העיון והסברה, כי אם רק תני מתניתא בקי בגרסא, ויהא רעווא דתהוי כותיה, ומזה דייק רב פפא דהוא מופלג ביראת שמים, כי בתורה עדיין אינו שלם ואיך תברכהו להיות כמותו, ועל כן אמר איזיל לגביה, אע"ג דאינו שלם בחכמת העיון כי אם תני מתניתא, עם כל זה כיון דמופלג ביראת שמים איזיל לגביה:

17. רמב"ם הלכות מטמאי משכב ומושב פרק יא

הלכה ט: טומאת ע"ה ברגל כטהורה היא חשובה שכל ישראל חברים הן ברגלים וכליהם כולם ואוכליהם ומשקיהן טהורים ברגל מפני שהכל מטהרין עצמן ועולים לרגל, לפיכך הן נאמנים כל ימות הרגל בין על הקודש בין על התרומה, משעבר הרגל חוזרין לטומאתן.

הלכה י: הפותח חביתו ברגל והמתחיל בעיסתו ועבר הרגל הרי שאר החבית ושאר העיסה בחזקת טומאה שהרי נגעו בו ע"ה ואע"פ שלא נגע בה אלא בזמן שהוא כחבר אינה טהורה אלא בימי הרגל בלבד.

הלכה יא: אחר הרגל במוצאי י"ט היו מטבילין כל הכלים שהיו במקדש מפני שנגעו בהן עמי הארץ ברגל בשעת החג, ולפיכך היו אומרים להן אל תגעו בשולחן בשעה שמראין אותו לעולי רגלים כדי שלא יהיה טמא במגעו אחר הרגל ונמצא צריך טבילה והערב שמש ונאמר בלחם הפנים לפני תמיד, וכל הכלים היו טעונים טבילה והערב שמש חוץ ממזבח הזהב ומזבח הנחושת מפני שציפוייהן כבטלין לגביהן.

18. רמב"ם הלכות טומאת אוכלין פרק טז הלכה י

כל ישראל מזהרין להיות טהורים בכל רגל מפני שהם נכונים ליכנס במקדש ולאכול קדשים, וזה שנאמר בתורה ובנבלתם לא תגעו ברגל בלבד ואם נטמא אינו לוקה אבל בשאר ימות השנה אינו מזהר.

19. משנה למלך הלכות טומאת אוכלין פרק טז

[י] כל ישראל מזהרים להיות טהורים בכל רגל כו'. וא"כ אין לנו להוכיח מכאן שהקלו ברגל בטומאה יותר משאר ימות השנה אך מאותה משנה שהביא הרב דקתני והכמים אומרים לא יגמור מוכיח מינה דע"כ טעמא הוא לפי שהותרה טומאת ע"ה ברגל ומש"ה אמרו חכמים דלא יגמור אחר הרגל שאם היה הטעם לפי שהכל מטהרים עצמן ברגל אין חילוק בין רגל לאחר הרגל וכן נראה שהיא כוונת הרב ממה שהאריך להביא דברי רש"י שבפירוש המשנה אלא שאני תמיה לפי זה שנמצאו דברי רבינו שותרים זה לזה שהרי בפ"א מהלכות משכב ומושב דין ט' כתב טומאת עמי הארץ ברגל כשהרהר היא חשובה כו' מפני שהכל מטהרין עצמן ועולין לרגל כו' ואח"כ כתב הפותח חביתו ברגל כו' הרי שאר החבית ושאר העיסה בחזקת טומאה שהרי נגעו בו עמי הארץ כו' הרי דס"ל שאף שהטעם הוא לפי שהכל מטהרין עצמן ברגל אפ"ה לאחר הרגל לא יגמור והנראה אצלי בדעת רבינו הוא שעיקר הטעם הוא לפי שחכמים לא רצו לגזור טומאה על ע"ה ברגל משום שהכל מתקבצין בירושלים ואם היינו גוזרים עליהם טומאה הוה אתו לאינצויי והיה כל אחד ואחד עושה במה לעצמו ומצאו טעם להיתר זה לפי שהכל מטהרין עצמן ברגל אבל לאחר הרגל שבטל עיקר הטעם חזר הדבר לעיקרו ולפי זה אין מקום כלל לקושיית הרב ואף אם היינו אומרים שאין הטעם כי אם משום דלא גזרו טומאה ברגל לא מצאתי מקום לקושיית הרב דמה ענין טומאת עם הארץ שהיא גזירה דרבנן דאמרינן דברגל לא גזרו לפי שכל ישראל היו באים שם ואיכא למיחש למחלוקת לטומאת מגע נבילה שהיא מן התורה דאמרינן דכיון דברגל הכל צריכין לעלות וליראות ולאכול שלמי שמחה ושלמי חגיגה דאמרינן דצריכין ליהוה שלא יגעו בנבילה או בטומאה אחרת ברגל סוף דבר דברי הרב נעלמו ממני:

20. רש"י חגיגה דף כו/א

לא יגמור - אחר הרגל, אף על פי שברגל הן טהורין, לא שטהרתן טהרה, אלא שברגל הכל חברים, אבל לאחר הרגל מגעו טמא למפרע, כדאמר במתניתין עבר הרגל מטבילין כלי העזרה מפני שנגעו בהן עמי הארץ ברגל:

21. תלמוד ירושלמי מסכת חגיגה דף כא/א

הלכה ו מתני'... ובירושלם נאמנין אף על הקודש אע"פ שיש עדים יודעים א"ר יהושע בן לוי (תהלים קכו) ירושלם הבנויה כעיר שחבורה לה יחדיו עיר שהיא עושה כל ישראל לחברים מעתה אפי' בשאר ימות השנה א"ר זעירה ובלבד בשעה ששם עלו שבטים

22. פני משה מסכת חגיגה פרק ג

אמר רבי יהושע בן לוי וכו'. טעמא דבשעת הרגל נאמנין על הכל משום דכתיב ירושלים הבנויה כעיר שחבורה לה יחדיו וכפל התיבות דריש שחבורה יחדיו למד על העיר שהיא עושה כל ישראל חברים ומדכתיב ששם עלו שבטי י-ה משמע דוקא בשעה שעלו שבטים לרגל:

23. תלמוד ירושלמי מסכת בבא קמא דף לג/ב

גמ' אמר ר' בא כגון מהיר שהיא ששה עשר מיל על ששה עשר מיל. תני אין מגדלין תרנגולין בירושלם מפני הקדשים ולא כהנים בארץ ישראל מפני הטהרות יכול אף בירושלם כן. או ייבא כיי דמר רבי יהושע בן לוי ירושלם הבנויה וגו' עיר שמחברת ישראל זה לזה. ...

24. פני משה מסכת בבא קמא פרק ז

או יבא כהאי דאמר ר' יהושע בן לוי. לעיל בפ' חומר בקודש דדריש מקרא ירושלם הבנויה וגו' כעיר שחבורה וגו' עיר שמחברת ישראל זה לזה כשעולים לתוכה נעשים הכל כחברים וכולן שוין זה לזה ולפיכך נאמנין על הטהרות כדתנן התם וש"ס קיצר כאן כדרכו והוא כמו וכו' וסמוך על המסקנא דהתם דפריך שם מעתה אפילו בשאר ימות השנה ואמאי תנן במתני' שם ובשעת הרגל אף על התרומה ומשני התם ר' זעירא ובלבד בשעה ששם עלו שבטים. דוקא בשעה שכל השבטים עולים לרגל שם כדכתיב ששם וגו' והיינו נמי דקאמר הכא והאי או כמו אלא הוא כדרך לשון הש"ס הזה כלומר לא כדס"ד דאף בירושלים שייכא טעמא דטהרות אלא דאתייה כהאי דרשא דר' יהושע בן לוי שם דדוקא בשעת הרגל הם כחברים לענין טהרות והלכך אצטריך הכא לטעמא דמפני הקדשים משום שאר ימות השנה:

25. מהרי"ץ חיות (נידה)

ף לד ע"א נב' הכתוב עמאל כלס הכרים. ל"כ ביהושעלמי כ"ק פתק מרובה גרסינן כפי' שחינכה לה יחדיו עיר שמחברת את ישראל זה לזה, אבל בירושלמי חגיגה פתק חיתר נקודש דרתי כפי' שחינכה לה יחדיו עמאל כלס הכרים כבשת סרגל. וכבר הסתיר הכי יפה מלאה על הכתיב הלזה. וכל דמיכס פתיך אחד סס דכבר כתב סתמ' פתיך לחי' וחי' אלל ימים פונים הכה סולם לפתחה ולקטון ע"פ כסס פתח סנני אדם לריכין פליכס ויך חסס טופלח כפנין סלכנה כפריסס כפתיס בין בני אדם נקובליס סמדיי. ושוד עס וחי' אלל חופלח ימים פוכיס ידוע למס פיניס ללדס חופלח תן סקטון סכסס וסכססס סללל כסס פולח סססל. וסכססס כ"ל וסכססס קלסס לקלסס כ"ק וכבר למדו ח"ל כססססין פ' חלק גדולה לגימס סמקכנת אח סרופקיס ותקסס פתיכחו פל כניא סכסל. סו"ד לסיוך גדול ספירוד כפס חלדס חסנכ פלחו ללסול אלל יסרלל חנירו וכפריס פת רכס סלרס נלסן חללו פל סמסססות ופל ססססות ו"ל להנכ סלר ר"כ כפתיס פ"יס מי יתן לי ח"ל ואלכסנו כחסרד (סכססס חס פ"כ) וסיס פויכר סקיסס לפלתיס רנל חקוס לחכר אח לטות יסרלל או לזס אלל סרדין לל חוקק כמססס חס לל יסי' נלסניס או לזס לסססות וכלו ח"ל פלח סרופק לסניסס סחונכ פלל ינל סקסן לרקד כייכסס כייכס סקקוסיס סללו לנכס כנלס וסירוד סלכנס ופכש' כל יסרלל סכריס כבשת סרגל. ואף פתי סלרין נלתיס חס פל ינכ ופל סקסס. ותס"ל סרופק נלכר וסס סלרין ללסול יחד נלס. ולס"סס יחד נקסססס סרפסיס ופ"ל פגדל סלכסס ויסלככו סלכנסס זס לזס וחי' :